

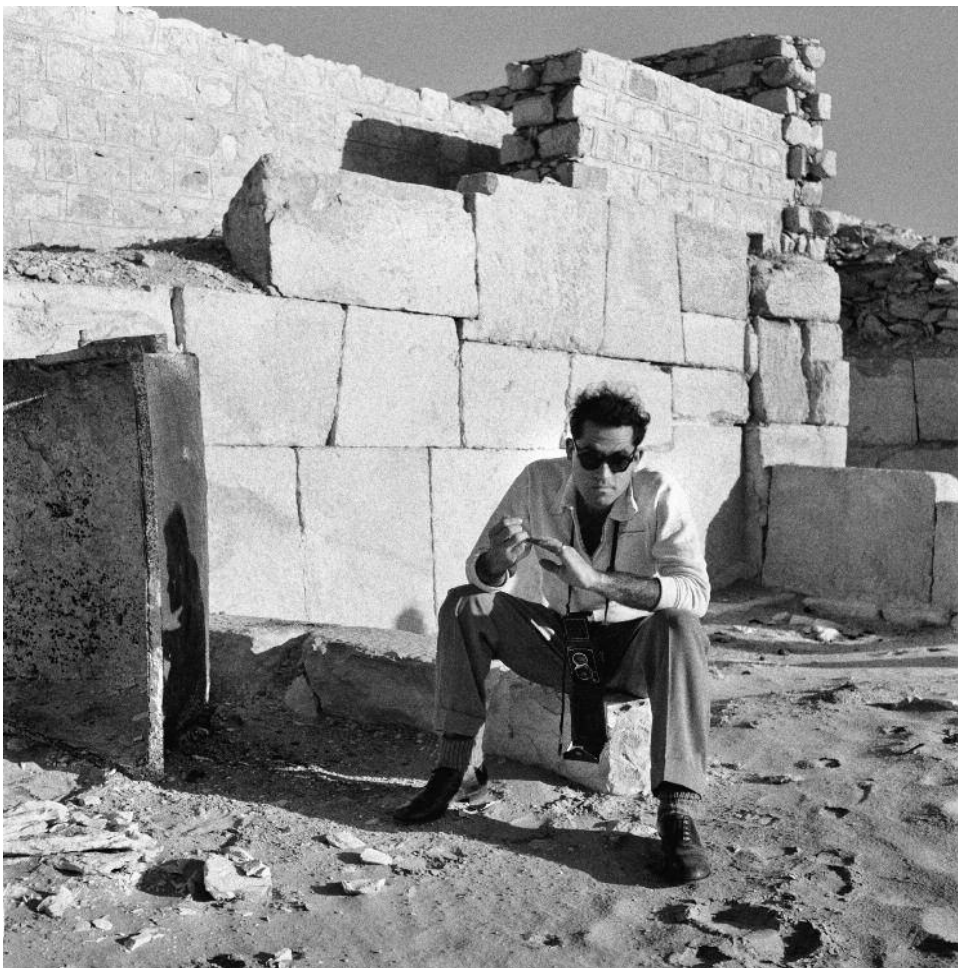

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ
ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ 1943-1980

ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΙΑ

ΜΙΕΤ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ [1918-1994]

Γεννήθηκε στο Κάιρο. Έχασε τους γονείς του νέος και αναγκάστηκε να βιοποριστεί πριν ολοκληρώσει τις σπουδές του. Καθοριστική για την πορεία του ήταν η γνωριμία του με τον Βρετανό αρχιτέκτονα και πολεοδόμο Ώστέν Σάιντ Μπάρμπ Χάρρισον που τον έφερε σε επαφή με Ευρωπαίους και Άραβες διανοούμενους. Την περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου υπηρέτησε ως πολεμικός φωτογράφος στις ελληνικές δυνάμεις Μέσης Ανατολής. Μετά τον πόλεμο, με όρμητήριο το Κάιρο ταξίδεψε σε χώρες της Μεσογείου και στην Αφρική, συνοδεύοντας πολλές φορές Άγγλους συγγραφείς. Τα αγαπημένα του θέματα ήταν οί άνθρωποι και τα δημιουργήματά τους, οί παραδόσεις και η λαϊκή τέχνη κάθε τόπου. Οί φωτογραφίες του εικονογράφησαν βιβλία ταξιδιωτικής λογοτεχνίας και περιοδικά. Παράλληλα παρουσίασε τις φωτογραφίες του σε εκθέσεις κυρίως στο Κάιρο και στην Αθήνα. Το 1952 εκπροσώπησε την Αίγυπτο στην παγκόσμια έκθεση φωτογραφίας στη Λουκέρνη. Έγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα το 1956. Περιηγήθηκε όλη την ελληνική επικράτεια από τη Θράκη ως την Κρήτη φωτογραφίζοντας κάθε γωνιά. Συνεργάστηκε με εικονογραφημένα περιοδικά, με το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και τον ΕΟΤ. Σχετίστηκε με εικαστικούς καλλιτέχνες και φωτογράφησε τους ίδιους και τὰ έργα τους. Δούλεψε σε πολλές ελληνικές και ξένες κινηματογραφικές παραγωγές. Το 1974 δημοσίευσε μέρος της δουλειάς του σε λεύκωμα με τίτλο «Η Ελλάδα που φεύγει», εκδόσεις Όλκος. Τὰ τελευταία του χρόνια, από το 1986 έως τον θάνατό του, τὰ έζησε στις Σπέτσες. Πέθανε το 1994 στην Αθήνα σε ηλικία 76 ετών.

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ

Το αρχείο Δημήτρη Παπαδήμου περιλαμβάνει 65.000 περίπου άσπρόμαυρα άρνητικά διαστάσεων 6x6 έκατοστών και τὰ αντίστοιχα κόντακτ τους, καθώς και μερικές χιλιάδες έγχρωμων διαφανειών του ίδιου μεγέθους. Ό διαχωρισμός και η κατανομή του ύλικού ακολουθεί όρους γεωγραφικούς. Το αρχείο συγκροτείται από δύο μεγάλες ένότητες, την Ελλάδα και την Αίγυπτο, και τέσσερις μικρότερες, την Κύπρο, τη Μάλτα, τη Μέση Ανατολή και την Γκάνα. Η μεγαλύτερη ένότητα, η Ελλάδα, αριθμεί 40 κουτιά με καρτέλες και περίπου 45.000 άρνητικά και καλύπτει τὸ σύνολο, σχεδόν, τής ελληνικής επικράτειας. Περιλαμβάνει επίσης αὐτοτελείς ένότητες που άφορούν καλλιτέχνες, τὸ θέατρο, τὴ νεοκλασική αρχιτεκτονική. Δεύτερη μεγαλύτερη ένότητα άποτελεί η Αίγυπτος, με 10 κουτιά και περίπου 15.000 άρνητικά. Οί υπόλοιπες ένότητες καλύπτουν από ένα κουτί ή καθεμιά. Χρονικά, τὸ αρχείο καλύπτει τέσσερις δεκαετίες, από τὸ 1940 μέχρι τὸ 1980. Μέχρι σήμερα τὸ 1/3 του αρχείου έχει καταλογογραφηθεί και ψηφιοποιηθεί και είναι προσβάσιμο στο κοινό. Η πολυποίκιλη δραστηριότητα του Παπαδήμου αντικατοπτρίζεται σαφώς στο αρχείο του. Οί πλούσιες αὐτόνομες θεματικές του φωτογράφου προέκυψαν από τὴ ζωή και τὰ ταξίδια του στην Ελλάδα, την Αίγυπτο και τὴν ανατολική Μεσόγειο και μέσα από αυτές αναδύονται οί άνησυχίες και τὰ ενδιαφέροντά του, που στρέφονται πάντοτε γύρω από έναν κεντρικό άξονα, τὸν Άνθρωπο. Τὸ σύνολο του φωτογραφικού αρχείου του Παπαδήμου δωρήθηκε στο ΕΛΙΑ τὸ φθινόπωρο του 1994, λίγους μήνες μετά τὸν θάνατο του δημιουργοῦ. Η δωρεά έγινε από τὴ χήρα του, Λιάνα Παπαδήμου, σύμφωνα με τὴν επιθυμία του έκλιπόντος. Το αρχείο συνοδεύεται και από τμήμα τής προσωπικής αλληλογραφίας του φωτογράφου με καλλιτέχνες και λογοτέχνες, καθώς και από έγγραφα που πιστοποιοῦν τὴ συμμετοχή του σε κινηματογραφικές παραγωγές.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
Όλγα Δροσινού, Ίωάννα Μαντζαβίνου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ
Διονύσης Καψάλης

ΕΡΕΥΝΑ – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΥΛΙΚΟΥ
Βασιλική Χατζηγεωργίου, Ματθίλδη Πυρλή
Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ
Μαρία Άργυρου – Έργαστήριο Συντήρησης
Χάρτινου Όλικού ΜΙΕΤ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Μαργαρίτα Κρεμμυδά

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
Μαρία Άλεξίου – Έργαστήριο Συντήρησης
Χάρτινου Όλικού ΜΙΕΤ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΥΠΩΝ
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
Graphicon – Α. & Ν. Κυριακίδης Ο.Ε.

ΠΛΑΙΣΙΑ
Νίκος Σδράλης

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΠΛΑΙΣΙΩΝ
Δημήτρης Τσαλαματάς